

KÉPZŐTÁRSASÁGI JELEN A MÚLT TÜKRÉBEN
AZ IZSÁK IMRE KÉPZŐTÁRSASÁG VÁZLATOS TÖRTÉNETE

Dúcz Mihály

Érdeklődésem a képzőtársaságok felé fordult, és rácsodálkoztam a – még napjainkban sem igazán ismert – több évszázados, változó, fejlődő, szervezeti forma kialakulására, működésére, kapcsolataira, a bennük dolgozó diákok történeteire. [...] Az elmúlt tizenhét évben céljaink megfogalmazásával, a képzőtársasági munkámmal, arra törekedtem, hogy bizonyítsam, van értelme e szervezeteket újra beépíteni oktatási rendszerünkbe.

1880. július 20-án Pápa város és a Pápai Református Kollégium emléktáblával jelölte meg azt a házat, amelyben Jókai Mór 1841–42-ben lakott. Az ünnepségre meghívták Jókait is, ő azonban maga helyett egy levelet küldött. Ebből idéznék néhány jellemző, idevágó részletet: „Hárman laktunk egy szobában: Kerkapoly Károly, Pap Dini és én. [...] Jó barátok voltunk mind. – De azt nem abban az értelemben kell venni, hogy összeálltunk egymást dicsérni, hanem úgy, hogy versenyeztünk egymással, mindenben és mindenütt: versenyeztünk az osztályban a hely elsőbbségeért: és csak harmadiknak jutottam fel (első volt Kerkapoly, második Gondol Gábor), versenyeztünk a nyelvtanulásban; versenyeztünk a pályázaton, megmondtuk egymásnak a hibáit s örültünk egymásnak a diadalán, sikerén. – Ez az igazi barátság. [...] Az első pályadíjat, a két aranyat nem én nyertem el, hanem Orlay; nekem csak a második jutott, az egy arany, s az elismerő véleményekből is a fényes, magasztaló Orlaynak, nekem csak buzdító, a jövőre utaló. [...] Hanem az az egy arany s ez az aragnál drágább szó, hogy »előbbre törj!« egész életemnek irányadóává lett. »Ezt« nem felejtettem el; »azt« nem adtam ki soha. [...] Nem tudom, van-e önöknek most képzőtársaságuk? Ha nincs, hát alakítsanak. Én megpróbálom a próba folytatását. A jövő évre és azontúl minden évben amíg élek, kitűzök öt aranyat: amennyit mielőnk kitűztek: úgy, ahogy akkor tették, pályadíjul a pápai tanuló ifjúság köréből a versenyre kelni szánt verses és prózai költeményekre: nem jutalom, nem díj, csak emlék gyanánt. Fogadják el tőlem, mint hálám örökségét.”¹

Családi kapcsolatok hatására kezdtem vizsgálni a Pápai Református Kollégium tanárának, Tarczy Lajosnak munkásságát, és akarva-akaratlan sokszor találkozom a nevével sokáig összefonódó, *Pápai Képzőtársaság* írásos emlékeivel. Nem volt nehéz felfedezni a képzőtársaság sokszínűségét, eredményeit, amelyek bizonyos időszakokban túlmutattak az iskolai tananyag elsajátítását segítő szerepkörön. Érdeklődésem a képzőtársaságok felé fordult, és rácsodálkoztam a – még napjainkban sem igazán ismert – több évszázados,

változó, fejlődő, szervezeti forma kialakulására, működésére, kapcsolataira, a bennük dolgozó diákok történeteire. Így került kezembe e Jókai-levél is, benne röviden összefoglalva a lényeg.

1991-ben akkori igazgatóm felajánlotta – ismerve ez irányú kutatásaimat – hogy a munkahelyemen hozzak létre képzőtársaságot (intézményünk általános iskola, hatosztályos művészeti, öt osztályos általános gimnázium, és egy érettségi utáni szakképző egység). A lelegején kellett kezdenem. Az volt az első kérdés: mi legyen a nevünk, hogyan írjuk le magunkat?

Bodolay Géza *Irodalmi Diáktársaságok 1785–1848* című, e témában alapműnek számító munkájában így ír: „A felvilágosodás korának irodalmi diáktársaságairól kevés pontos adatunk van. Időrendben a központi szemináriumok rövid életű társaságai voltak az elsők.”² Itt is, könyvének mellékletében is, ahol összegyűjti a szervezetek taglistáit, a jegyzőkönyvek és névsorok a társaság szót használják. Tehát az elnevezések vizsgálata során a társaság, társaságok szóból indulhatunk ki, illetve Pápa és Sopron alapján a képzőtársaság összetételből. 1867 után jelenik meg az „önképzőkör” kifejezés, amely nem csak az elnevezésben, de a tartalmakban: a tevékenységkörben, a célokban is lényegesen eltér az előző évtizedek diáktársaságaitól³. A Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium 1868. évi rendelete szerint a középiskolában a „két legfelsőbb osztály tanulói magánszorgalmuk és munkásságuk gyarapítására önképzőkört is alakíthatnak”⁴.

Érdekes, hogy hasznossága, eredményessége, esetleges politikai töltése sok vitát indukált a pedagógusok, az oktatás felelősei között már az első évtizedekben, és a következő évszázadokban is. Ennek ellenére kisebb-nagyobb változásokkal a huszadik század negyvenes éveinek végéig, az ötvenes éveinek elejéig fennmaradtak.

A zalaegerszegi Izsák Imre Képzőtársaságról

1990-ben jutottam el odáig, hogy összefoglaljam addigi ismereteimet. Tanári szervezéssel, vezetői felkéréssel indult képzőtársaságunk története. Munkahelyem akkor még egy általános iskolai, egy hatosztályos művészeti gimnáziumi és egy érettségi utáni szakképző egységből állt. A szervezést a gimnáziumi korosztályban kezdtük, de az évek során az általános iskolai érdeklődésre reagálva, kibővítettük a tagok körét. A társaság alapszabálya szerint a tagság korosztálya 12 és 20 év között van. Az alakuló ülésen még csak részben fogalmaztuk meg célkitűzéseinket, de ma már elmondhatjuk a *társaság céljai: az önképzés, a tehetséggondozás, az ismeretterjesztés.*

Gondos előkészítés után 1991. november 11-én alakultunk meg. Az érdeklődő diákok javaslatára három csoport jött létre: *természettudományos, szerkesztőségi, művészeti.*

1991. december 13-án kihelyezett ülést tartottunk a Göcseji Múzeumban, ahol javaslatokat kaptunk társaságunk leendő nevével kapcsolatban. Hosszú vita után sem tudtunk dönteni, így írásos szavazással később döntöttük el nevünket. A szavazás eredményeként az *Izsák Imre Képzőtársaság* nevet választottuk.⁵

A következő közgyűlésre elkészült alapszabályunk, amely többek között kimondja: „a közgyűlés a döntéshozó szerv, amely évente ül össze”.

A képzőtársaság szervezeti felépítése

A hierarchikus felépítés lassan alakult ki, csúcsán a *tanárelnök* áll, a vele együttműködő *tanár-* és *diáktitkárral*. Elsősorban ez a hármас képviseli a képzőtársaságot, tartja a kapcsolatot a hozzájuk fordulókkal. A vezetés csúcsszerve az alapítvány megalakulása óta kevesebb jelentőséggel, kevesebb jogosítvánnyal bír.

A szekciók (csoportok) élén a *tanár-* és *diáksegítők* állnak, akik közvetlenül a felmerülő feladatok, programok megvalósítását, irányítását végzik. Ezt a vezetői kört egészíti ki tevékenységével a *fényképészek*, illetve a *jegyzőkönyvvezetők* csapata.⁶ A tisztségviselők alatt helyezkedik el a tagság, melyet jelenleg intézményünk 12-18 éves korosztályának 19-20%-a (173-182 fő) tesz ki, a már említett három csoportban.

A Képzőtársaság tisztségviselői

„*Régi forma új tartalommal.*” Ez lett a mottónk. Már az első évben igyekeztünk a régi hagyományokat megújítva megfelelni a kihívásoknak. *Tanárelnököt*, *jegyzőt* választottunk először. A legegyszerűbb a *tiszteleti tagok* választása volt. A régi diáktársaságok elveit különösebb módosítások nélkül vettük át és a tagságunknak sem volt ez ellen kifogása.⁷ A tanárelnök hangsúlyos szerepét a *közgyűlésnek* igyekeztünk alárendelni, ugyanakkor a jegyzők munkája is kevesebb lett a számítógépes dokumentáció, illetve a jogi előírások alapján (attól kezdve, hogy a társaság jogi személyeként alapítványt hozott létre több feladatot felnőttnek kellett végeznie.). A régi önképzőkörök egyik fontos tevékenységi körét már az indulásnál elvetettük: se helyiség, se anyagi lehetőség nem volt, és a tagság sem akart *könyvtárat*. Mindazt, amire szükségünk volt (van) megtalálhattuk (megtalálhatjuk) iskolánk könyvtárában.

A *választmányt* a csoportvezetők és a titkárok képviselik, akiket a *tanár tisztségviselők* segítenek a munkájukban. A diákfelelős a titkári, a tanárfelelős a szekcióvezetői (ma már inkább csoportvezetőnek hívjuk) titulust kapta. Feladatuk a csoport működtetése, programok szervezése, a társaság összetartása.

A *kincstárnok* tisztség *könyvelőre* változott át, ahogy ezt a jogi előírások elkerülhetlenné tették. Működésünk legfontosabb alapelve az *önkéntesség*. A programok, a részvétel, még a közgyűlési is *választás kérdése*.

A fényképészek a dokumentálást végzik. Velük fotószakkört hoztunk létre, amelynek tagjai egyre magasabb szinten végzik feladataikat, különböző pályázatokon indulnak.

A diáktitkár, illetve a tanártitkár feladata a közgyűlések között a társaság irányítása, a hivatali ügyek intézése.

1996-ban a pályázatokon való elinduláshoz, az elszámolásokhoz, a pénzforgalom nyilvántartására, a *társaság jogi személyeként* megalakult az *Ady Iskola Izsák Imre Alapítványa*. A *kuratórium* az alapítvány általános, ügydöntő, ügyintéző és képviselő szerve lett. A kuratórium az alapítók által felkért 9 tagból állt⁸. A *felkérés négy évre szól*. Az alapítvány nevében eljáró, különféle személyekkel szemben képviseletre jogosult személy a *kuratórium elnöke*, aki akadályoztatása esetén a kuratóriumi tagok közül kijelölheti a képviseletre jogosult személyt. Az *elnöki felkérés is négy évre szól*, szükség szerint meghosszabbítható.

Az Izsák Imre Képzőtársaság tevékenységi körének áttekintése

Az elmúlt tizenhét évben úgy építettük fel képzőtársaságunkat, hogy tevékenységeiben, céljaiban minél jobban megfeleljen a régi társaságok tevékenységi körének, céljainak. Tapasztalataink birtokában leírhatom, hogy tevékenységünk akkor bontakozott ki sokszínűen és eredményesen, amikor a két évszázad hagyományát minél inkább felelevenítettük. Persze, ettől eltérve is jól működhetnek a szervezetek, de ilyenkor már nem beszélhetünk egyértelműen – a régi értelemben vett – diáktársaságokról, önképzőkörökről. Elődeink tevékenységei közül egyedül csak a diákszínjátszás hagyományát nem folytatjuk, viszont a társaságok által végzett többi tevékenység valamilyen formában minket is jellemez. Ebben a rövid ismertetésben akkor adhatom Képzőtársaságunkról a legteljesebb képet, ha tevékenységeink közül az ismeretterjesztés színtereit részletezem.

Az Izsák Imre Képzőtársaság ismeretterjesztési színterei

Egy régi szervezetet, de akár egy újat is sokféle megközelítésből lehet vizsgálni. A rendelkezésre álló források, illetve képzőtársaságunk dokumentumai alapján az ismeretterjesztés folyamatát vizsgáltam.

1. Diákelőadások

Az elődök tevékenységét tekintve az *írásbeli értekezések* feladatának legjobban

megfeleltethető programok a *diákelőadások* rendezvényei. Már az első ilyen esemény során kiderült, hogy az írásbeli munka fontos háttérmunka, de az előadásokon is van hangsúly. Az első diákelőadásokat 1992 májusában rendeztük a működésünket meghatározó első tanév lezárásaként. A három bátortalan előadó a gimnazisták köréből került ki. Előadásaik a szó szoros értelmében még nem voltak előadások, inkább felolvasásként írhatnánk le őket. Tartalmilag sem nyújtott többet a tananyag ismeretanyagánál. A kedvező visszajelzések alapján mégis folytattuk az előadássorozatot.

„1993 májusában elégedetten dicsértük az előadókat a gyűlésünk végén. Kilenc előadó töltötte ki a rendelkezésre álló időt. Az általános iskolai osztályok is kérték a fellépés lehetőségét. Sőt, előadott egy akkor még tízéves kislány is (ebben a korban a társaságnak még nem lehetett a tagja) meglepő sikert aratva. Fekete István ihlette szép gondolatokat, érzéseket fogalmazott meg a természetről (Horváth Diána). Kiemelhető az előző pályázaton díjnyertes szerző, aki díjnyertes novelláját olvasta fel (Sifter Veronika I/A osztályos tanuló a hat osztályos képzőművészeti gimnáziumban), illetve Schábedly Kinga II/A osztályos tanuló, aki a lovak történetéről, fajtáiról, csodálatos lényükről beszélt. Gombos László II/A osztályos tanuló egy madártani tábor videóanyagát elemezte a résztvevő tapasztalatával. Tóth Norbert(II/A) Izsák Imre életéről, Balai Zoltán (II/A) a II. világháború történetéről, fontos eseményeiről számolt be az érdeklődőknek.”⁹

1994-ben még megtartottuk (erről nincs feljegyzés) a soron következő diákelőadásokat, de aztán lassan-lassan eltűntek a tevékenységeink köréből. Valószínűleg a pályázatási rendszerünk „nyomta agyon” e fontos kezdeményezést, hiszen a pályázatra hasonló munkákat, hasonló módon is be lehetett nyújtani. Ugyanakkor az év végi *örömmünne*p kifejezés megfelelőjeként fontos helye lenne szervezetünk rendszerében még ma is.

2. Villamos gyűjteményünk

Diákjaink részéről már 1991-ben elkezdődött egy spontán gyűjtés, melynek alapját a fizikaórán bemutatott néhány eszközöm és ezek történetének ismertetése adta. Gyűjtők és barátok segítségével 1992-ben már annyi eszköz állt rendelkezésünkre, hogy ezeket *A villamos fizika kezdetektől napjainkig* című kiállításon mutathattuk be.¹⁰

Az iskolai kiállításnak városi visszhangja volt, így gyűjteményünket a Városi Művelődési Központban is bemutattuk, amit rendkívüli fizikaórák keretében több iskola is megnézett. A sikert növelte, hogy a muzeális eszközök és régi berendezések, modellező gépek, tárgyak egy jelentős részét ki is próbálhatták az érdeklődők.

1994-től több alkalommal is Nagykanizsára, Zalaszentgrótra vitték a gyűjteményt. 1996-ban olyannyira megnőtt a tárgyak és eszközök száma (akkor már 150 darab volt

birtokunkban), hogy elhelyezésük egyre nagyobb problémát jelentett.

1997-től 2004-ig bizonyos darabok kiemelésével, bemutatásával jeleztük, hogy van egy ilyen ismeretterjesztő lehetőség, de a gyűjtemény mozgatása, kezelése nehézkessé vált. Az iskola rendelkezésre álló helyiségeit már kinőttük, így ez a feladat egyértelműen túlnőtt a képzőtársaságon. A kiállítások létrehozása óta jó kapcsolatot ápoltunk a Magyar Olajipari Múzeummal, amely egy letéti szerződésben¹¹ átvállalta a (már 298 darabból álló) gyűjtemény elhelyezését, karbantartását, esetleges kiállítását.

3. *Tanulmányi kirándulások*

Az egyik legsikeresebb, leginkább motivált tevékenységünk. Először 1992 májusában kirándultunk a Kis-Balatonhoz, amit aztán többször megismételtünk. Kirándulásainknak két csoportja alakult ki. Az egyik hét közben vagy hétvégén lebonyolított kiruccanás autóbusszal, vonattal, kerékpárral vagy gyalogosan. Ilyenkor a tanulmányi jelzón van a hangsúly, a tantárgyi ismereteket próbáljuk erősíteni. A másik a tanév utolsó hetében megszervezett (többnyire vonatos) kirándulás, amikor egymás jobb megismerésén, az összetartozás érzésének erősítésén van a hangsúly. Természetesen itt is a hagyományos programok határozzák meg a kirándulás formáját, de sokkal több a szabad program, az önálló kezdeményezés lehetősége. Kirándulásaink általában egynaposak, noha a tapasztalatok, az igények azt mutatják, lehetne kétnapos foglalkozást is tervezni, de erre sajnos nincsenek anyagi lehetőségeink.

2008-ig minden évben szerveztünk kirándulást, bár az évköziek a pénzszüke miatt jelentősen visszaszorultak.

4. *Pályáztatási tevékenységünk*

Itt az általunk kiírt pályáztatási rendszerünkről kell írnom. (Az más kérdés, hogy manapság az egyesületek, alapítványok működése, így a miénk sem, képzelhető el pályázati támogatás nélkül.) Első pályázati kiírásunk óta (amit még a város 12–18 éves korosztályának írtunk ki) sokat változott a pályáztatásunk rendszere, feltételei és elbírálása.¹² A bíráló bizottságok tagjai széles körből kerültek ki, így városunk polgármesterétől kezdve a vízművek igazgatóján át, művészekig, tanárokig, újságírókig. A pályázati határidő lejárta után (januárban jelent meg a kiírásunk, júniusi határidővel) a pályázati munkákat fénymásoltuk, elküldtük a bírálóknak, kivételt a képzőművészeti alkotások kategóriája képez, ahol a pályaművek eredetije került elbírálásra.

Az 1990-es évek közepére nyilvánvalóvá vált, hogy a bírálati rendszeren változtatni kell. Ezért a bírálók képviselőivel személyes találkozót kezdeményeztünk az ünnepélyes díjkiosztó előtt, változó sikerrel.

Az 1990-es évek végére jelentős mértékben csökkentek a felajánlások és a pályázati pénzek összege, valószínűleg e tevékenység is túlnötte iskolánk lehetőségeit (1993 óta megyeinek, 1995 óta regionálisnak minősítettük pályázati kiírásunkat).

Becsült adatokat tudok írni, de a lényegét ez is jól mutatja. A középiskolai pályázók több mint fele sikeresen továbbtanult. Rengeteg élmény, adat, sokszínű információ fűződik e tevékenységünkhöz. Rendezvényeinken több olyan tehetség tűnt fel, akik valódi sikerekkel (könyvvel, alkotással, díjjal, kiállítással) büszkélkedhetnek, de ami talán még ennél is fontosabb számunkra, hogy az egykori pályadíjas alkotók ma már művészek, kollégaként vannak jelen iskolánkban, a város iskoláiban, szakemberként a megye, a főváros gazdasági, kulturális életében.

5. Középiskolai tudományos konferenciák

1998-ban fogalmazódott meg először, hogy a hosszabb lélegzetű történelmi, természettudományos munkákat az ünnepélyes díjkiosztón nem lehet előadni. Felmerült tehát a konferenciák gondolata, amely végül lassan felváltotta a pályáztatási rendszert. Az első évben két konferenciát rendeztünk, történelmit és természettudományit. Ezek anyagát – ha a felkészítő tanárok érdemesnek tartották és lehetőségeink megengedték – ki is adtuk könyv alakban.

2001-től egyik évben az egyik, a másik évben, a másik tárgykörben folytak az előadások. A meghívott diákok az addigi pályázatainkon sikeresen szereplő intézményekből kerültek ki, de ma már több más intézmény diákja, tanára is részt vesz a programokban meghívásos alapon. Régóta támogat bennünket a megyei ismeretterjesztő egyesület, többek között ifjúsági tagságot ajánlva fel a szereplőknek. Az eddigi négy-öt középiskolai tudományos konferencián több mint harminc előadó szerepelt, akik kivétel nélkül főiskolán, egyetemen tanultak, tanulnak tovább.¹³

6. Ismeretterjesztő előadások

A dokumentumok alapján kiszámolható, hogy az elmúlt tizenhét évben 28 előadás hangzott el. Megállapítható, hogy tagjaink szívesen vesznek részt ilyen rendezvényeken akár előadóként, akár érdeklődő közönségként, szívesen kérdeznek, kialakult az előadások kultúrája.

7. Izsák Filmklub, majd Izsák mozi

A társaságokban zajló pedagógiai folyamatok fontos tényezője az, hogy a társaság felnőtt segítői a tagok tanárai az iskolában. A személyes kapcsolatok intenzitása, a visszacsatolások nagyobb köre, az ismeretterjesztő színteret tekintve, segíti felmérni a tagok igényeit, elképzeléseit, reakcióit.

Diákjaink filmkultúráját nagyon gyengének ítéltük, ezért indítottuk el az Izsák Filmklubot. A filmnézés kultúrája, a kiválasztott filmek elemző áttekintése, nagyon mélyről indult. A tagok által választott és az általunk (tanársegítők) javasolt filmek kompromisszuma volt az első komolyabb siker. Az elemzések (egy tea mellett a mozi után) változó sikerrel folytak (itt elsősorban a létszámra gondolok), de mindenképpen hasznosnak bizonyultak. Az anyagi források csökkenése itt is érezte hatását, de a vetítéseket mindenképpen folytatni szeretnénk komplex ismeretterjesztő hatásuk miatt.

8. *Kiadványaink*

Eddig négy kötetünk jelent meg (az ötödik még nyomdában van), és iskolánk két kiadványánál is közreműködtünk. Ugyan ez nem nagy szám, de ha azt nézzük, hogy elődeink is hasonló gyakorisággal adtak ki könyveket, nincs miért szégyenkezünk. Természetesen minden elképzelésünknek, terveink megvalósításának az anyagiak szabnak határt. Így volt ez a XVIII-XIX. században, így van ez a XXI. században is.

Első kiadványunk *1993-ban* került ki a nyomdából. Az alcím – „Az Ady Endre Általános Iskola és Gimnázium Izsák Imre Képzőtársaságának kiadványa”¹⁴ – is mutatja, hogy még kevés dokumentum, kevés esemény állt mögöttünk. Úgy gondoltuk az „évkönyvszerű” munkánk első felében az intézményről, a második részében pedig a társaságról számolnánk be. Az iskola bemutatása után (működésének leírása, ének-zene és rajz tagozat, sportélet, a diákönkormányzat, az erdei iskola) írtunk iskolánk fontos eseményeiről. Majd társaságunk rövid története volt olvasható, aztán az 1992–1993-as tanév végzőseinek névsora, végül pedig versenyek díjazottjainak névsora zárta le a közös munkát. Ezen első könyv szerepét az intézmény és a társaság bemutatásában fontosnak minősíthetjük. Sok csatornán, sok helyre jutott el. Városi, megyei szinten is ismertté tett bennünket.

Második kiadványunk *1999-ben* készült. Szerény kiállítású, lényegre koncentráló munka. A harmadik történelmi konferencia „1848–1849 Zala Megyében diákszemmel” című anyagának szerkesztett változata.¹⁵

Harmadik kiadványunk *2002-ben* az „Izsák kör-kép” CD-ROM volt. Úgy gondoltuk, hogy dokumentumainkat számítógépre vesszük (ennek előnyeit most is élvezem), és egy dokumentumtárban helyezük el. Újdonsága volt: a viszonylag olcsó előállítás (szükség szerint írhatunk, anyagi haszonszerzés nélkül egy újabb példányt), a könnyű hozzáférés és az egyszerű tárolás. De nem fogadta akkora figyelem, mint nyomtatott elődeit. Újszerűsége, számítógépet igénylő hozzáférése csökkentette az iránta való érdeklődést. Bővített változatát könyv alakban is szeretnénk megjelentetni.

Következő kiadványunk *2006-ban* jelent meg szerény költségvetéssel, szerény külsővel. A

megjelenése óta eltelt idő is azt bizonyítja, hogy az útja sokfelé vezetett, a híre gyorsan terjedt. Önkormányzati hivataloktól, a szerzőkig, az iskolák tanáraitól a könyvtáráig, az újságokig jó volt a fogadtatása. Az először megjelent 400 példány után sikerült újabb 200 példányt kinyomtatni.¹⁶

9. Kapcsolat a nyomtatott sajtóval

A helyi sajtóval (Zala Megyei Hírlap, városi lapok) megalakulásunk óta kapcsolatban állunk. Rendezvényeink, a társasághoz kapcsolódó események lassan-lassan utat találtak az újságok felé. Ma már az irántunk való érdeklődést jónak mondhatjuk, a rólunk szóló cikkek, beszámolók, tagjaink írásai segítik működésünket.

10. Kapcsolat az elektronikus sajtóval

Itt is megtaláltuk a helyi szervezetekkel a kapcsolatot, bár a városi rádió átalakulása óta, nincs folyamatos kapcsolatunk az új szerkesztőséggel. A magnókazettákon őrzött felvételek nagyobb eseményekhez kötődnek. Telefoninterjú, riport és stúdióbeszélgetés hanganyagként egészíti ki dokumentumainkat. Ezek előnye a nagyobb nyilatkozási idő, így több mindenről részletesebben tudtuk informálni az érdeklődőket. Rádiós produkcióink száma (a riportok, a tudósítások, a stúdióbeszélgetések nem mindegyike áll rendelkezésünkre) 20-25 között van. Magunk is készítünk hangfelvételeket, dokumentálás céljából, amolyan hangos naplóként.

A városi televízió általában rövid, villanásnyi tudósításokkal jelezte érdeklődését. Bár videokazettán őrizzük ezeket, minőségük ma már nem igazán megfelelő.

Összegzés

2008 a változások éve. A kuratórium kicserélődött, többnyire fiatalok vették át a stafétabotot. Segítő jelenlétem mellett (amennyiben ezt igénylik) tovább folytatom a társaságokkal kapcsolatos kutatómunkát. Sajátos, rövid összefoglaló munkám nem csak a híradás szándékával fogalmazódott meg. Több helyen leírtam, leírtuk: egyedül érezzük magunkat. Nagyon örülnénk, ha társakra lelnénk. Ezen írás többek között a figyelemfelhívás eszköze is.

Az elmúlt tizenhét évben a célok megfogalmazásával, a képzőtársasági munkámmal, arra törekedtem, hogy bizonyítsam, van értelme e szervezeteket újra beépíteni oktatási rendszerünkbe. Ugyanakkor arra is szerettem volna utalni, hogy törekedni kell arra, hogy az elmúlt századok tapasztalataiból merítsünk, mert csak így lehet hatékony egy társaság a XXI. században, csak így tudja újra felmutatni, illetve túlszárnyalni az elődeik eredményeit szervezeteik hatékonyságát az iskolák világában. Kutatómunkám során számtalan tapasztalat összegződött, sok út jelent meg, sok lehetőség bontakozott ki az ilyen szervezetek működtetését segítő. Ezek a témák talán egy másik írás tárgyai lesznek majd.

JEGYZETEK

¹ MEZEI Zsolt, „Akkor virágzott a szőlő...” – Alma matere városában, Új Horizont, 2000/3.

BODALAY Géza, *Irodalmi diáktársaságok 1785–1848*, Bp., Akadémiai Kiadó, 1962, 100.

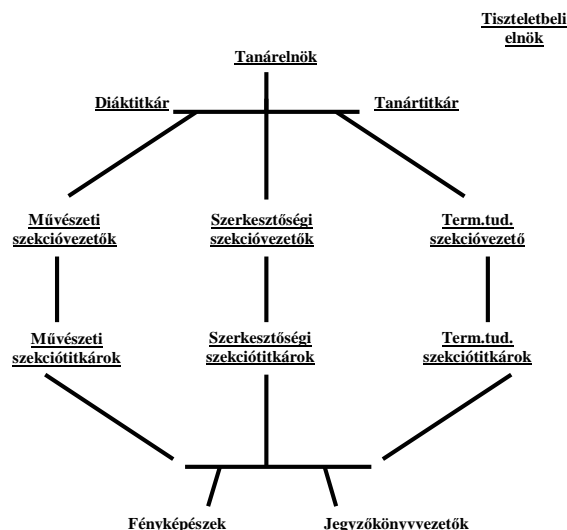
² BODALAY, i. m., 117.

³ P. MIKLÓS Tamás, *Magyar gyermek-és ifjúsági szervezetek a dualizmus kori Magyarországon (1867–1918)*, Neveléstörténet, 2004/1-2, 25.

⁴ VKM 15.501/1868. számú rendelet, közli: BERCZKY Imre (), *A középiskolai önképzőkörök*, Gyakorlati Paedagógia, 1906–1907, 9-10, 408.

⁵ TÓTH Norbert, IZSÁK Imre Gyula, szerk. BABATI Attila, DÚCZ Mihály, *Izsák Kör-kép*, CD-ROM, Ady Iskola Izsák Imre Alapítványa, Zalaegerszeg, 2002.

⁶

⁷ BODALAY, i. m., 373.

⁸ 2008-tól az illetékes bíróság által bejegyzett új kuratórium öt főből áll.

⁹ HIDASI Györgyné, *Diákelőadások 1993* = „Summáját írom...”, szerk. BORSOSNÉ VARGA Ágnes, DÚCZ Mihály, HIDASI Györgyné, Dr. NÉMETHNÉ RÁCZ Gabriella, PERLAKINÉ VÍGH Valéria, VAS Borbála, Zalaegerszeg, Izsák Imre Képzőtársaság, 1993, 99–100.

¹⁰ TÁTRAY Kata, „Élhetelen feltalálók, hallhatatlan találmányok” = „Summáját írom...”, szerk. BORSOSNÉ VARGA Ágnes, DÚCZ Mihály, HIDASI Györgyné, Dr. NÉMETHNÉ RÁCZ Gabriella, PERLAKINÉ VÍGH Valéria, VAS Borbála, Zalaegerszeg, Izsák Imre Képzőtársaság, 1993, 82–84.

¹¹ *Letéti szerződés melléklete (leltár)*, Kézirat, 2005.

¹² Történelmi és jelenkori kutatások, rajz, képzőművészeti alkotások, újságírói műfajok: tudósítás, interjú vagy riport, irodalom: vers, novella vagy jelenet írásával, természettudományos kutatások, zenemű komponálása.

¹³ *Az Ady Iskola Izsák Imre Alapítványa kuratóriumának jegyzőkönyvei*, 1998–2006, Kézirat.

¹⁴ „Summáját írom...”, szerk. BORSOSNÉ VARGA Ágnes, DÚCZ Mihály, HIDASI Györgyné, Dr. NÉMETHNÉ RÁCZ Gabriella, PERLAKINÉ VÍGH Valéria, VAS Borbála, Zalaegerszeg, Izsák Imre Képzőtársaság, 1993.

¹⁵ *1848–1849 Zala megyében diákszemmel*, szerk. Dr. HORVÁTH György, Nagykanizsa, Zala Megyei TIT „Öveges József” Ismeretterjesztő Társulat, 1999.

¹⁶ *Történelmi emlékezet diákszemmel – Megyei középiskolai konferencia 2004*, szerk. Dr. HORVÁTH György, VAJDA Lászlóné, Zalaegerszeg, Ady Iskola Izsák Imre Alapítványa, 2005.